

तैरिति देशिकं उपदेष्टारं धूमएवापांगइवसूचकोयस्यतंधूमापांगं प्रतीतः दृष्टः ॥ २३ ॥ इति आदिपर्वणि नैलकंठीये भारतभावादीपे एकोनवतितमोऽध्यायः ॥ ८९ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥
 यदेति कार्तियुगप्रधान कृतयुगे भवाः कार्तियुगाः अत्यंतनिष्पापास्तेषां मुख्यतमेत्यर्थः ॥ १ ॥ २ ॥ तस्मिन्निति मेमम अपामसोमममृता अभूमेति कर्मफलस्य नित्यत्वं श्रुतवतः अत्र पातविषये मनः
 संमुखत इत्येकः प्रश्नः नच पुनरावर्तत इति प्रजापतिलोकादनादृत्तिः श्रुता त्वया तु प्रजापतेर्लोकपतेर्दुरापमिति तत्रावसंवर्षसहस्रमात्रमिति च ततोपि स्वस्यादृत्तिरुदिता तत्र कस्य प्रजापतेः किं धाम विशिष्टा अ
 नादृत्तियोग्या उपयांतीत्यन्यः प्रश्नः तत्राद्यस्योत्तरं भूयस्तु किं पृच्छसि राजसि हेत्यंतं शेषपंधो द्वितीयस्येति विभागः ॥ ३ ॥ इमं भौममिति भूमिरेव भौमो नरक आध्यात्मादितापत्रयवत्त्वात्तपंतंति प्रामुख्यंति

तैराख्याता भवतां यज्ञभूमिः समीक्ष्य चेमांस्त्वरितमुपागतोऽस्मि ॥ हविर्गंधदेशिकं यज्ञभूमेर्धूमापांगं प्रतिगृह्य प्रतीतः ॥ २३ ॥ इति श्रीमहाभारते आ
 दिपर्वणिसंभवपर्वणि उत्तरयायाते एकोनवतितमोऽध्यायः ॥ ८९ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ अष्टक उवाच यदाऽवसो
 नंदने कामरूपी संवत्सराणामयुतं शतानां ॥ किं कारणं कार्तियुगप्रधानं हित्वा च त्वं वसुधामन्वपद्यः ॥ १ ॥ ययातिरुवाच ज्ञातिः सुहृत्स्वजनो वा य
 थे हक्षीणे वित्तेत्यज्यते मानवैर्हि ॥ तथा तत्र क्षीणपुण्यं मनुष्यं त्यजंति सद्यः सेश्वरा देवसंघाः ॥ २ ॥ अष्टक उवाच तस्मिन् कथं क्षीणपुण्या भवंति सं
 मुख्यते मेऽत्र मनोऽतिमात्रं ॥ किं वा विशिष्टाः कस्य धामोपयांति तद्ब्रूहि क्षेत्रवित्त्वं मतो मे ॥ ३ ॥ ययातिरुवाच इमं भौमं नरकं ते पतंतिलालप्यमा
 नानरदेव सर्वे ॥ ये कंकगोमायुबलाशनार्थे क्षीणा विवृद्धिबहुधा व्रजंति ॥ ४ ॥ तस्मादेतद्वर्जनीयं नरेन्द्र दुष्टलोके गर्हणीयं च कर्म ॥ आख्यातं ते पार्थिव सर्वमे
 व भूयश्चेदानीं वद किं ते वदामि ॥ ५ ॥ अष्टक उवाच यदा तु तान्वितुदंते वयांसि तथा गृध्राः शितिकंठाः पतंगाः ॥ कथं भवंति कथमा भवंति न भौममन्य
 नरकं शृणोमि ॥ ६ ॥

इमं प्रामाश्रिते बहुधा पुत्रपौत्रादिरूपेण विविधवासनामूलेन विवृद्धि विषमां वृद्धिं लभंते बहुप्रजानिर्कृतिमा विवेशेति श्रुतेः कालपाशमेव द्रढयंतीत्यर्थः तेके ये कंकेति गृध्रादेरुपलक्षणं गोमायु इति श्वादेः तेषां
 बलसंघस्तस्याशनं भक्ष्यं शरीरं तस्यार्थे क्षीणाः दिव्येन भौमेन वादेहेन भोगान् भोक्तुं कृतश्रमा इत्यर्थः ॥ ४ ॥ तस्मादेतत्काम्यकर्म दुष्टं निषिद्धं गर्हणीयं आभिचारिकं च वर्जनीयं ॥ ५ ॥ ननु कंकादिभक्षितस्य
 कथं स्वरूपसत्ता कथं वा शरीरांतरेणा विर्भाव इति देहात्मवादमाश्रित्य शंकेते भौमो नरकश्च क इति पृच्छति च यदा तु तानिति ॥ ६ ॥